

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1639

Vragen van het lid **Timmermans** (PvdA) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *mensenrechtenhulp* (ingezonden 10 februari 2012).

Antwoord van minister **Rosenthal** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 22 februari 2012).

Vraag 1

Kent u het artikel «Minister wilde staatsprijs mensenrechten beïnvloeden»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Heeft u getracht rechtstreeks dan wel via uw ambtenaren de onafhankelijke jury te beïnvloeden met als doel een andere dan de door de jury voorgedragen Chinese laureaat tot winnaar van de mensenrechtenhulp te laten uitroepen? Zo ja, waarom deed u dit?

Antwoord 2

Nee. Voor de keuze van de winnaar van de Mensenrechtenhulp is een onafhankelijke jury in het leven geroepen. Zij koos uit de inzendingen degene die de Mensenrechtenhulp 2011 toegekend krijgt en heeft mij de uitslag meegedeeld. De keuze van de jury heb ik gerespecteerd.

Vraag 3

Deelt u de mening dat het hele idee van een onafhankelijke jury juist is gegrondvest op de wens de toekenning van de prijs niet politiek te laten sturen? Zo ja, deelt u dat uitgangspunt? Zo ja, waarom heeft u dan in strijd met dat uitgangspunt gehandeld?

Antwoord 3

Ja, dat uitgangspunt deel ik en daar heb ik naar gehandeld.

Vraag 4

Heeft u contact opgenomen met de Chinese ambassade of andere Chinese autoriteiten om met hen te spreken over de prijs en de laureaat? Zo ja, wat was het doel van deze contacten? Wat was het resultaat van deze contacten?

¹ HP/De Tijd.

Antwoord 4

Zoals geantwoord op de Kamervragen van het lid Pechtold (d.d. 27 januari 2012, 2012Z01378, **zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 1329**) is onmiddellijk na de aanhouding van mevrouw Dong Xuan, de dochter van de laureaat, bij de Chinese Ambassadeur in Den Haag en de autoriteiten in Peking om tekst en uitleg gevraagd over het verhinderen van de reis naar Nederland van de dochter die namens haar moeder de prijs in ontvangst wilde nemen. Zoals bekend heeft dit pleidooi helaas niet het gewenste resultaat opgeleverd.

Vraag 5

Waarom heeft u de uitreiking van de prijs verplaatst? Had u concrete aanwijzingen dat de verplaatsing nodig was voor de veiligheid van laureaat Ni Yulan? Zo ja, waaruit bestonden die aanwijzingen?

Antwoord 5

Zoals ook geantwoord op de Kamervragen van het lid Pechtold (d.d. 12 dec. 2011, 2011Z25900 **zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 989**) hebben de familie en de advocaat van Ni Yulan in eerste instantie verzocht om te wachten met bekendmaking van haar naam en uitreiking van de prijs uit te stellen. Aan dat verzoek heb ik gehoor gegeven. Na het in de pers verschijnen van haar naam gaf haar omgeving aan dat tot bekendmaking en uitreiking kon worden overgegaan.

Vraag 6

Welke stappen heeft u nog meer ondernomen om u bij de Chinezen te verontschuldigen voor de toekenning van de prijs of om te proberen eventuele negatieve gevolgen te mitigeren? Welke resultaten heeft u hiermee bereikt?

Antwoord 6

Ik heb mij bij de Chinese autoriteiten nimmer verontschuldigd voor het toekennen van de prijs aan Ni Yulan.

Vraag 7

Is dit nu de zogenaamde «receptorbenadering» die door uw partijgenoot Zwart zo vurig wordt bepleit? Is het ultieme doel van uw mensenrechtenbeleid mensenrechtenschenders als China niet voor het hoofd te stoten? Zo ja, is de «receptorbenadering» dan niet gewoon een excuus om maar niet meer over een voor schenders pijnlijk onderwerp als mensenrechten te hoeven beginnen?

Antwoord 7

Nee. Ik beschouw de receptorbenadering als een extra instrument van buitenlands beleid dat er juist op is gericht implementatie van mensenrechten te bevorderen, ook in een land als China. Zo is een onderdeel van de pilot receptorbenadering die binnenkort van start gaat een dialoog met Chinese wetenschappers.

Vraag 8

Heeft u uw benadering besproken in de ministerraad en dan met name met de minister-president en de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, de bedenker van de mensenrechtenhulp en voorstander van een onafhankelijke jury? Zo ja, wat was hun reactie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Over beraadslagingen in de ministerraad doe ik geen uitspraken.